

Soproni Egyetem
Lámfalussy Sándor Közgazdaságtudományi Kar

**KÜLFÖLDI MŰKÖDŐTŐKE BEFEKTETÉSEK A
FEJLŐDŐ ORSZÁGOKBAN**

Doktori (PhD) értekezés tézise

Kulbert-Tarró Adrienn

Sopron

2020

Doktori Iskola: Széchényi István Gazdálkodás- és Szervezéstudományok Doktori Iskola

Vezetője: Prof. Dr. Kiss Éva

Program: Nemzetközi gazdálkodás program

Vezetője: Prof. Dr. Balázs Judit

Témavezető: Dr. habil Pogátsa Zoltán

.....
Témavezető támogató aláírása

1. A munka előzményei, a kitűzött célok

A mainstream közgazdaságtan kiemelt szerepet tulajdonított mindig is a tőke szerepének a különböző növekedés- és fejlődésméletekben. Egy ország számára a külföldről érkező tőke nagyban meghatározza az ország gazdasági növekedését, ill. fejlődési irányvonalát és ez a globalizációs folyamatokkal egyidejűleg folyamatosan erősödött. Az 1960-as, 1970-es évektől kezdődően jelentek meg a világgazdasági folyamatokban a multinacionális, ill. transznacionális vállalatok, melyek mára a globális gazdaságunknak egyik főszereplői lettek, és akikhez a tőkeáramlási folyamatok leginkább köthetőek. A kormányzatok az egész világon – beleértve a fejlett és fejlődő országokat is – vonzották ezeket a globális nagyvállalatokat és azok külföldi működő tőkéjét.

Az 1990-es évektől kezdődően a külföldi működőtőke befektetések voltak a fő forrásai a fejlődő országoknak. Az FDI ugyanakkora népszerűségnek örvendett, mint az 1970-es években az exportorientált gazdasági növekedés. A tőkevonzó képesség javítása érdekében több ország is liberalizálta gazdaságpolitikáját, és kereskedelempolitikáját (*Blomström, Kokko, 2003*). Sok ország elhárított több olyan akadályt is, amely az FDI beáramlását "korlátozta", valamint agresszív módon csökkentették az adóterheket és növelték a támogatásokat (*Herzer, et. al. 2007*). Tették mindezt azzal a várákozással, hogy a külföldi transznacionális vállalatok a zöld-, ill. barnamezős beruházásaikon és későbbi termelésükön keresztül majd növelik a fogadó országban a bruttó hazai kibocsátást, élénkítik a gazdasági növekedést, a foglalkoztatottságot, az exportot, az adóbevételt, termelékenységet, technológiai tudást, valamint a bruttó hazai terméket.

Ennek is köszönhető, hogy az elmúlt évtizedekben a külföldi működőtőke áramlások jelentős mértékben nőttek, meghaladva a világgazdaság növekedését és a nemzetközi kereskedelem

növekedését (Herzer, et.al. 2007). Ezeknek a tőkeáramlásoknak a folyamatai és a tendenciái is jelentős átalakuláson mentek keresztül.

Az FDI jelentőségét nemzetközi szervezetek is felismerték, és próbálták a nemzeti, ill. nemzetközi stratégiák részévé tenni. Az ENSZ csúcsértekezleten 2002 márciusában a mexikói Monterreyben elfogadták a világban tapasztalható szegénység elleni küzdelem főbb vonalait tartalmazó dokumentumot, melyben kiemelt szerepet szántak a külföldi működőtőke befektetéseknek. A dokumentumban az alábbiak szerint nyilatkoztak: *„a nemzetközi magán tőkeáramlás, különösen a külföldi közvetlen befektetés (...). a nemzeti és nemzetközi fejlesztési erőfeszítések létfontosságú kiegészítői. A közvetlen külföldi befektetések hozzájárulnak a tartós gazdasági növekedés hosszú távú finanszírozásához. Különösen fontos a tudás és a technológia átadása, munkahelyteremtés, az általános termelékenység növelése, a versenyképesség és a vállalkozói szellem erősítése, és végső soron a szegénység felszámolása a gazdasági növekedés és fejlődés révén.”* Az elmúlt években azonban számtalan empirikus vizsgálat született, melyek viszont nem adnak egyértelmű választ az FDI gazdaságélénkítő hatásairól, sőt cáfolják azt. A kritikusok szerint az FDI nem eredményez gazdasági növekedést a fejlődő országokban, sőt, hátráltatja a növekedést a fogadó országban, valamint növeli a jövedelmi egyenlőtlenségeket, melynek egyik oka, hogy a beruházó TNC-k kizsákmányolják a fogadó országot és az ott dolgozókat is. Ezek a tények arra sarkallták a jelöltet, hogy újfajta módszerrel végezzen vizsgálatot a külföldi működőtőke befektetések determinációiról és komplex hatásairól a fejlődő országokban. A szerző próbál rávilágítani arra, hogy mi az oka az FDI-t vizsgáló empirikus kutatások eltérő eredményeinek. Ha a különbségek okát sikerülne feltárni, azzal meg lehetne határozni, milyen feltételeknek kell teljesülnie a fejlődő országok és a TNC-k esetében az FDI pozitív hatásainak fokozásához, ill. negatív hatásainak mérsékléséhez.

2. Hipotézisek

A külföldi működőtőke befektetések vizsgálatához fontos feltárni a külföldi működőtőke befektetések mögött rejlő motivációkat és a külföldi működőtőke befektetésekben rejlő hatásokat a fogadó országokra vonatkozóan. Fontos, hogy a kutatás elején a szerző jól megfogalmazza azokat a kérdéseket, amikre választ keres. A jelölt releváns információkat szeretett volna kapni arról, hogy a külföldi működőtőke befektetésekre milyen törvényszerűségek mutathatók ki a fejlődő országokra koncentrálva. Így az alábbiakban határozta meg azokat a hipotéziseket, melyeket a dolgozatban szeretett volna megvizsgálni.

H1: A fejlődő országok makrogazdasági mutatóiból azonosíthatók olyan alaptulajdonságok, amik meghatározóak a beáramló külföldi működőtőke befektetések nagyságára nézve.

Ennek a vizsgálatára a szerző kvantitatív elemzést végzett. A fejlődő országok heterogenitását próbálta kiszűrni azáltal, hogy bizonyos alaptulajdonságaik mentén homogén csoportokba sorolta azokat. (A vizsgálat elején az is kérdéses volt számára, hogy sikerül-e egyáltalán a fejlődő országokat homogén csoportokba sorolni.) Ezt követően variancia-analízis segítségével megvizsgálta, hogy a beáramló FDI nagysága szignifikánsan eltér-e az általa kialakított klaszterek között.

H2: A fejlődő országok gazdasági növekedése szempontjából meghatározó tényező a beáramló külföldi működőtőke nagysága.

Ennek a vizsgálatára szintén kvantitatív elemzést végzett a szerző. A fejlődő országokat a beáramló FDI nagysága alapján klaszterekbe sorolta, majd variancia-analízis segítségével megvizsgálta, hogy a klaszterek között az egy főre jutó GDP szignifikánsan eltér-e.

H3: A beáramló FDI kapcsán meghatározhatók olyan feltételek, melyek hatással vannak az FDI-ben rejlő pozitív és negatív hatások érvényesülésére a fogadó országban.

Ennek a vizsgálatára a szerző feltárta, hogy a különböző szakirodalmakban a különböző típusú FDI-k milyen hatással voltak a fejlődő országok gazdaságára, illetve megvizsgálta, hogy az FDI milyen körülmények között fejtette ki a pozitív, ill. negatív hatását. Kvalitatív elemzési technikát választott, melynek során két ország példáján mutatott ki összefüggéseket a beáramló FDI hatására vonatkozóan.

3. A kutatás tartalma, módszere, indoklása

A jelölt a disszertáció megírásához szükséges kutatómunkához többféle módszert is használ. A kutatás elején a szerző feltárta a számos – főként külföldi – szakirodalmakat, majd megvizsgálta azok módszertanát. A szerző megállapította, hogy a szakirodalomban eddig fellelhető szakirodalmak főként statisztikai – ökonometriai vizsgálatok, ahol a fejlődő országok együttesét vizsgálják, vagy 1-2 országot kiragadva kvázi esettanulmány-jelleggel készítének kutatást. Ezeknek a kutatásoknak az eredményei nagyon ellentmondásosak. Az egyik probléma az lehet, hogy azok a vizsgálatok, ahol a fejlődő országokat összességében vizsgálják, nem veszik figyelembe azok heterogenitását. Ezért a szerző ennek kiküszöbölésére klaszteranalízist végzett, melynek során egy bizonyos tulajdonság (makrogazdasági mutatók) mentén homogén országcsoportokat képzett.

A homogén országcsoportok kialakítása a dolgozatban kétféle módszerrel (hierarchikus és nem hierarchikus klasztereljárással is) megtörtént. Ezt követően a szerző megvizsgálta, hogy az egyes országcsoportok tulajdonságai hogyan viszonyulnak a külföldi

működőtőke befektetések alakulására. Variancia-analízis segítségével megvizsgálta, hogy a beáramló külföldi működőtőke nagyságát mennyiben határozzák meg az egyes klaszterek tulajdonságai.

A szerző megvizsgálta azt is, hogy a gazdasági növekedést egyértelműen, szignifikánsan meghatározza-e a beáramló külföldi működőtőke nagysága. Ennek érdekében három csoportba sorolta az országokat a beáramló FDI nagyságát tekintve, majd megvizsgálta, hogy az alacsony, közepesen alacsony és magas FDI-vel rendelkező országokban szignifikánsan eltér-e az egy főre jutó GDP.

A szerző a statisztikai vizsgálatot követően végzett kvalitatív elemzést is, melynek során esettanulmányok formájában próbált olyan összefüggésekre rávilágítani, melyek a statisztikai vizsgálat során nem mutatkoztak meg. Ennek során két olyan országot vizsgált, melyek egymástól jelentősen eltérő adottságokkal rendelkeztek. A szerző célja az volt, hogy az azonosságok és különbségek feltárása során következtetéseket vonjon le az FDI negatív és pozitív hatásainak feltételeire vonatkozóan.

4. Kutatási eredmények, új ill. újszerű tudományos eredmények

A bemutatott kutatómunka alapján az alábbi tudományos tézisek vehetők fontolóra.

T1: Az első tézis, hogy a fejlődő országok jövedelmi helyzete meghatározó a beáramló külföldi működőtőke szempontjából, ill. ezen túlmenően több más szempont is meghatározó, mint például a kereskedelmi nyitottság. Az FDI beáramlásáról szóló vizsgálatok jelentős része csak az FDI gazdaságélénkítő hatását mutatja ki, ugyanakkor a fejlődő országok jövedelmi helyzetének vizsgálata a szerző szerint éppúgy fontos az FDI kutatása során. A tézis

alátámasztása érdekében klaszteranalízis segítségével homogén csoportokba sorolta a jelölt a fejlődő országokat jövedelmi helyzetük és kereskedelmi nyitottságuk szerint, majd variancia-analízis segítségével megvizsgálta van-e szignifikáns eltérés a beáramló FDI esetében az egyes klaszterek között. Az eredményeiből azt a következtetést vonta le, hogy a beáramló külföldi működőtőke befektetések szignifikáns eltérést mutatnak az eltérő jövedelmi helyzettel és kereskedelmi nyitottsággal rendelkező országok között, ugyanakkor igazán lényeges eltérés csak a legjobb jövedelmi helyzettel rendelkező fejlődő országok esetén figyelhető meg.

T2: a disszertációban megfogalmazott **második tézis, hogy a beáramló külföldi működőtőke szempontjából nem meghatározó tényező a fogadó ország államadóssága és munkanélküliségi rátája.** Ezt a következtetést szintén a klaszteranalízis és variancia-analízis során állapította meg a szerző. A dolgozat elején ugyan nem feltételezte ennek az ellenkezőjét, csupán azt vizsgálta, hogy a rendelkezésre álló makrogazdasági mutatók szignifikánsan meghatározzák-e a beáramló FDI nagyságát. A klaszteranalízis során 10 makrogazdasági mutatót figyelembe véve próbált olyan országcsoportokat kialakítani, melyek megfelelnek a szóráshomogenitás feltételeinek és ezen két tényező mentén végzett el a vizsgálatokat. A nem hierarchikus eljárás során tehát csak az államadósság és munkanélküliségi ráta mentén teljesültek a szóráshomogenitási feltételek, így ezen tényezők mentén vizsgálta meg a szerző a beáramló FDI nagyságát.

T3: a dolgozatban megfogalmazott **harmadik tézis, hogy a külföldi működőtőke beáramlások pozitív, ill. negatív hatása elsősorban a fejlődő országok adottságain múlik.** Ezt a következtetést elsősorban az esettanulmányok során végzett vizsgálatból vonta le a szerző. Ezek az adottságok kevésbé számszerűsíthetők, így a statisztikai vizsgálat

során kevésbé mutatkoztak meg. Az esettanulmányok és a szakirodalom mélyebb feltárása során arra a következtetésre jutott a jelölt, hogy a beáramló külföldi működőtőke befektetéseknek lehetnek pozitív és negatív hatásai egyaránt a fogadó országokra nézve. A szerző szerint az, hogy melyik hatás érvényesül (jobban), leginkább a fejlődő országon múlik. A jelölt szerint a fogadó országok államainak kell aktívan és tudatosan beavatkoznia annak érdekében, hogy a pozitív hatások erősödjenek, és a negatív hatások megszűnjenek, ill. mérséklődjenek.

T4: a negyedik tézis szerint az FDI indukálta gazdasági - fejlődési modell nem a megfelelő eszköz a fejlődő országok felzárkóztatására. Ez részben összefügg az első tézissel, ahol a szerző leírta, hogy csak a legjobb jövedelmi helyzettel rendelkező fejlődő országokba áramlik nagy mennyiségű külföldi működőtőke befektetés. Mivel az FDI koncentrált a fejlődő országokban, kevés (5-10) országban realizálódik, így a többi (közel 85-90) ország számára ez semmiképp nem jelent megoldást. Az FDI néhány fejlettebb országban valóban eredményezett gazdasági növekedést, melyekre vannak empirikus kutatások, de ennek a néhány országnak a sikere elsősorban abból adódik, hogy a helyi gazdaságuk elért már egy magasabb fejlettségi szintet, és így érvényesült az FDI gazdaságélénkítő hatása. Következésképpen a fejlődő országokban csak az FDI indukálta gazdasági növekedésre semmiképp nem lehet alapozni, a legtöbb fejletlen ország számára ez a modell nem átültethető.

5. Következtetések, javaslatok

Az értekezés alapvető célja a külföldi működőtőke befektetések vizsgálata volt a fejlődő országokban. Ennek érdekében a szerző kvantitatív és kvalitatív elemzési technikán keresztül vizsgálta a fejlődő országokba áramló FDI a determinánsait és a hatásait.

A disszertáció egyik legfontosabb következtetése az volt, hogy az országokba áramló FDI meghatározó az országok jövedelmi szempontjából, valamint az, hogy a fejlődő országok közül csak az igazán nagy GDP-vel rendelkező országoknál jelentős az FDI beáramlása. A többi csoportnál nincs számottevő különbség, illetve az FDI beáramlása sem túlságosan jelentős. Az FDI beáramlása a fejlődő országok tekintetében sajnos nagyon koncentrált képet mutat, és az FDI nagy része csupán néhány fejlődő ország között oszlik meg. A többi országba alapvetően nem áramlik sok külföldi működőtőke. Következésképpen a dolgozat eredményei alapján a külföldi működőtőke befektetések önmagukban véve nem jelenthetnek megoldást a fejlődő országok elmaradottságaira nézve.

Másik fontos következtetés, hogy az FDI determinációit is és hatásait is két tényező határozza meg: egyrészt, hogy milyen típusú FDI érkezik a fogadó országba, ill. a fogadó ország milyen adottságokkal rendelkezik. Az FDI főként gyarmati típusú, ill. termelés-kihelyező típusú a fejlődő országok esetében. Azok az országok, ahova ilyen típusú FDI áramlik, könnyen eshetnek a kizsákmányolás áldozatául, aminek során az FDI hatása összességében negatívan csapódik le náluk, (még a külföldi működőtőke befektetések GDP-t növelő hatása ellenére is). A szerző szerint a determinációs tényezők mindegyike kétirányú ok-okozati összefüggésben áll a külföldi működőtőke beáramlásokkal. Ahogy a gazdasági és politikai stabilitás is például fontos determinánsa az FDI-nek, az FDI is visszahat rá.

A szerző szerint megfelelő állami beavatkozással élénkíthetők az FDI gazdasági növekedésre gyakorolt hatásai, valamint mérsékelhetőek a negatív hatásai. Az állam szerepe fontos a tudatos fejlesztési stratégia kialakításában és megvalósításában, melyben kiemelten kell foglalkozni a helyi vállalatok támogatásával és a humán tőke fejlesztésével, ill. a jövedelmi egyenlőtlenségek csökkentésével. Az empirikus tanulmányok is szinte kivétel nélkül hangsúlyozzák, hogy az oktatás, és ezen túlmenően a humán tőke minősége meghatározó a külföldi működőtőke szempontjából és a külföldi nagyvállalatok is a fogadó országban közvetlenül vagy közvetve, de hozzájárulnak ehhez.

Másik fontos tényező, hogy a kormányok és nemzetközi szervezetek vegyék figyelembe a fejlesztési stratégiák kialakításakor az elérhető empirikus tanulmányok eredményeit. A fejlődő országokban csak az FDI indukálta gazdasági növekedésre semmiképp nem lehet alapozni, a legtöbb fejletlen ország számára ez a modell nem átültethető. Fontos továbbá, hogy stabil kormányzati politika legyen a fejlődő országokban, és legyen kidolgozott stratégia az FDI-re vonatkozóan, mely egységes álláspontot képvisel minden beruházó vállalatra nézve.

Fontos kiemelni, hogy ezekben a stratégiákban úgy kell meghatározni a külföldi működőtőke befektetések szerepét, hogy ne azok legyenek a gazdasági fejlődés meghatározói.

A külföldi működőtőke beáramlásakor a jó kormányzati politikának ügyelnie kell arra, hogy a helyi vállalatok is életben maradjanak, és ne veszélyt, hanem lehetőséget lássanak a külföldi vállalat betelepülésében. Az FDI (jóléti) hatása nem feltétlenül mérhető számokban. Az, ami a multinacionális vállalatok számára nyereséges, nem biztos, hogy a társadalmi jólét növekedéséhez is hozzájárul.

Ami talán még az eddigieknél is fontosabb, hogy nemzetközi kereskedelemhez hasonlóan nemzetközi szintű szabályozás szükségeltetik a külföldi működőtőkére vonatkozóan. A nemzetközi szabályozásnak ki kell térnie a szegény és kiszolgáltatott országok védelmére, ahol egyedi esetként megvizsgálunk minden tényezőt, amikor egy multinacionális vállalat visszaél a helyzeti fölényével.

Bár régóta vizsgált terület a külföldi működőtőke befektetések hatása, figyelembe kell venni a vizsgálatokban, hogy sok hatás évekkel, vagy akár évtizedekkel később jelentkezik a fogadó országban. A döntéshozóknak minden helyzetben óvatosan kell kezelnie az eddigi tapasztalatokat, és óvatosan kell kezelni az FDI-vel kapcsolatos várakozásokat is.

6. Az értekezés témaköréhez tartozó magyar nyelvű publikációk

Tarró Adrienn (2011): *Multinacionális vállalatok hatása a fejlődő országok felzárkóztatására*, In: Lázár, E (szerk.) *Gazdasági és üzleti kihívások a Kárpát-medencében*, Csíkszereda, Románia: Státus Könyvkiadó, (2011) pp. 35-43. Paper: 1, 9 p.

Tarró Adrienn (2011): *Transznacionális vállalatok szerepe a fejlődő országok felzárkóztatására*, In: Balázs, Judit; Székely, Csaba (szerk.) *Változó környezet - Innovatív stratégiák : nemzetközi tudományos konferencia a Magyar Tudomány Ünnepe alkalmából*, Sopron, Magyarország: Nyugat-magyarországi Egyetem Közgazdaságtudományi Kar, (2011) Paper: TA , 8 p.

Tarró Adrienn (2012): *Külkereskedelem és külföldi működőtőke a válság után a visegrádi országokban*, In: Nyugat-magyarországi, Egyetem Közgazdaságtudományi Kar - Tehetség és kreativitás a tudományban: Nemzetközi tudományos konferencia: Sopron, 2012.

május 22.: tanulmánykötet, Sopron, Nyugat-magyarországi Egyetem Közgazdaságtudományi Kar, (2012) pp. 458-466. , 9 p.

Tarró Adrienn (2012): *Számítások a külföldi működőtőke befektetések hatásának vizsgálatára vonatkozóan Magyarországon*, In: Nyugat-magyarországi, Egyetem Közgazdaságtudományi Kar, A gazdasági fejlődés fő hajtóerői: munkahelyteremtés, hatékonyság, innováció : programfüzet és előadáskivonatok: nemzetközi tudományos konferencia a Magyar Tudomány Ünnepe alkalmából, Sopron, 2012. november 12.

Tarró Adrienn (2012): *A transznacionális vállalatok világgazdasági jelentősége: a megítélés és a szabályozás lehetőségei*, E-CONOM 1 : 2 pp. 14-27. , 14 p. (2012)

Tarró Adrienn (2013): *Számítások a külföldi működőtőke befektetések hatásának vizsgálatára vonatkozóan Magyarországon*, In: Balázs, Judit; Székely, Csaba (szerk.) *A gazdasági fejlődés fő hajtóerői : innováció, hatékonyság, munkahelyteremtés: tanulmánykötet: nemzetközi tudományos konferencia a Magyar Tudomány Ünnepe alkalmából*, Sopron, 2012. november 12. Sopron, Magyarország: Nyugat-magyarországi Egyetem Kiadó, (2013) pp. 1-11. , 11 p.

Tarró Adrienn (2013): *Magyarország versenyképessége és tőkevonzó képessége a külföldi működőtőke befektetések tükrében*, In: Svéhlik, Csaba (szerk.) "Sokszínűség a közgazdaságtanban": VIII. KHEOPS Tudományos Konferencia: Fiatal kutatók tudományos fóruma: előadaskötet, Mór, Magyarország: Kheops Automobil-Kutató Intézet, (2013) pp. 187-196. , 10 p.

Tarró Adrienn (2013): *Külföldi működőtőke befektetés, mint a gazdasági növekedés kulcsa? – Vizsgálatok a fejlődő országokra vonatkozóan*, In: Koncz, István; Nagy, Edit (szerk.) *Tudományos Próbpályya: PEME VI. PhD-Konferencia*, Budapest, Magyarország :

Professzorok az Európai Magyarországiért Egyesület, (2013) pp. 333-338. , 6 p.

Tarró Adrienn (2014): *A külföldi működőtőke befektetések alakulása az ázsiai fejlődő országokban*, In: Svéhlik, Csaba (szerk.) Szervezetek és vállalatok aktuális kérdései : IX. KHEOPS Tudományos Konferencia, Fiatal kutatók tudományos fóruma : Előadáskötet, Mór, Magyarország : Kheops Automobil-Kutató Intézet, (2014) Paper., 5 p.

Tarró Adrienn (2015): *A transznacionális zöld vállalatok és a róluk készített ökológiai rangsorok mérési lehetőségei*, TAYLOR: Gazdálkodás- és Szervezéstudományi Folyóirat: A Virtuális Intézet Közép Európa Kutatására Közleményei 2015/1-2. szám p. 365 Paper: VII. évf./1-2. szám No18-19. (2015)

Tarró Adrienn (2016): *Hol serkenti az FDI a gazdasági növekedést?*, In: Kulcsár, László; Resperger, Richárd (szerk.) EURÓPA: GAZDASÁG ÉS KULTÚRA, Sopron, Magyarország: Nyugat-magyarországi Egyetem Kiadó, (2016) pp. 397-406. , 9 p.

Kulbert-Tarró Adrienn (2018): *A külföldi működőtőke befektetések vizsgálata a fejlődő országokban*, GlobeEdit Kiadó (2018) Budapest, 147 p.

Kulbert-Tarró Adrienn (2019): *Külföldi működőtőke befektetések az ázsiai kistigrisekben*, In: Resperger, Richárd; Czeglédy, Tamás (szerk.) MODERN GAZDASÁG, OKOS FEJLŐDÉS Nemzetközi Tudományos Konferencia. Sopron, 2019. november 7. – Konferenciakötet, pp. 143-160.

7. Idegen nyelvű publikációk

Tarró Adrienn (2013): *The Effect of FDI on Economic Growth: A Comparative Study*, In: Koloszár, László (szerk.) Tehetség a tudományban: Hallgatói Kutatómunka a Nyugat-magyarországi Egyetem Közgazdaság-tudományi Karán, Sopron, Magyarország: Nyugat-magyarországi Egyetem Kiadó, (2013) pp. 191-198. , 8 p.

Tarró Adrienn; Krámlí András (2013): *Analysis about Hungary's Attractiveness to Investors with Particular Regard to Foreign Direct Investment*, In: Lengyel, I; Vas, Zs (szerk.) Regional Growth, Development and Competitiveness, Szeged, Magyarország: University of Szeged, (2013) pp. 101-113. , 13 p.

Tarró Adrienn (2014): *Výskum hospodárského významu priamych zahraničných investícií v krajinách Latinskej Ameriky*, In: Karlovitz, János Tibor (szerk.) Kulturális és társadalmi sokszínűség a változó gazdasági környezetben: 2., IRI Társadalomtudományi Konferencia, Komárno, Szlovákia : International Research Institute, (2014) pp. 9-17., 9 p.

A teljes publikációs és hivatkozásjegyzék online elérhetősége megtalálható a Magyar Tudományos Művek Tárában (MTMT):

<https://m2.mtmt.hu/gui2/?type=authors&mode=browse&sel=10034496>

